

Horsens Kommune
Rådhusstrøget 4, 8700 Horsens

A/S HATTING-KS
Oensvej 48
8700 Horsens

Landbrug
Sagsbehandler:
Helle Kousholt
Direkte: 76292627
Mobil: 20801374

www.horsens.dk

Sagsnr. 09.17.00-P19-10-14
Dato: 20.03.2015

Tilladelse
af
Oensvej 48, 8700 Horsens
i henhold til reglerne i § 10,
lov om miljøgodkendelse m.v.
af husdyrbrug¹

Skema 70149, version nr. 7

Læsevejledning

Tilladelsen er bygget op således, at de vilkår som produktionen kan ske under, findes først i dokumentet. Herefter kommer et kort resume af resultatet af de vurderinger der ligger til grund for vilkårene.

De efterfølgende afsnit af tilladelsen rummer alle dels en miljøteknisk beskrivelser af forholdene på ejendommen og efterfølgende kommunens vurdering af påvirkningerne fra produktionen. Sidst i dokumentet findes bilag.

Copyright

Kort er gengivet af Horsens Kommune med tilladelse fra Geodatastyrelsen. Copyright Geodatastyrelsen.

Luffotos – er gengivet af Horsens kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI

¹ Lov nr. 1572 af 20-12-2006 med senere ændringer

Indledning

Der er ansøgt om udvidelse af dyreholdet på ejendommen Oensvej 48, 8700 Horsens. Ansøgningen er indsendt af Heidi Birch Wentzlau, rådgiver hos SvineRådgivningen.

Kommunen har gennemgået de indsendte oplysninger, og herefter foretaget en vurdering af det ansøgte projekts mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne ud fra reglerne i husdyrbrugsloven.

Vilkårene sikrer at projektet kan gennemføres uden at der sker en væsentlig påvirkning af miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

Kontaktoplysninger

Ansøger

Hatting KS, Oensvej 48, 8700 Horsens
Tlf. nr.: 70159909 Mail: jr@hatting-as.dk

Kommunikations e-mail

E-mail adresse der bliver brugt til kommunikation mellem ansøger og sagsbehandler:
hbw@sraad.dk

Ejendomme og ejendomsnumre samt cvr. nummer

Navn	Ejendomsnummer	CVR/P nummer
Hatting KS	6150008591	32441483
Adresse	Postnummer	By
Oensvej 48	8700	Horsens

Matrikler på ejendommen

7d Hatting By, Hatting

CHR nummer på ejendommen

11853

Landbrugskonsulent

Heidi Birch Wentzlau, Birk Centerpark 24, 7400 Herning
Tlf.nr.: 70151200 Mobil: 30704057 Mail: hbw@sraad.dk

Kontaktperson på bedriften

Jørgen Rosenkrands, Oensvej 48, 8700 Horsens
Mail: jr@hatting-as.dk

Bedriftsoplysninger

Hatting KS, Oensvej 48, 8700 Horsens

Kommune

Sagsbehandler og tilsynsførende: Helle Kousholt, Rådhusstorvet 4, 8700 Horsens, 76292627
hko@horsens.dk

Ansøgningsmaterialet

Ansøgningskema nr. 70149 og version 7

Ansøgning indsendt første gang: 14-10-2014

Ansøgning indsendt sidste gang: 24-02-2015

Resumé af tilladelsen

Projektet og dets miljømæssige konsekvenser er herunder beskrevet i et ikke-teknisk resumé, der gør det muligt for offentligheden at få indblik i projektet og konsekvenserne af godkendelsen af projektet

Beskrivelse af ansøgningen

Der ønskes tilladelse til at udvide den nuværende orneproduktion fra 250 stk. til 310 stk. Produktionen udvides derved fra 39,67 DE til 49,19 DE, beregnet efter bilag 1 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.²

Der ønskes etableret nye stipladser i 2 eksisterende halmlader, der er beliggende i tilknytning til eksisterende stalde. Nyindrettede stalde bliver ligesom eksisterende stald med fast gulv og individuel opstaldning. Desuden ønskes der opført en tilbygning på 250 m² til lagerbygning, der ligger syd for staldene. Lageret anvendes til artikler, som Hatting A/S sælger og distribuerer til deres kunder bl.a. kedeldragter, spande og måleinstrumenter.

Horsens Kommune vurderer at ændringen og udvidelsen er omfattet af husdyrlovens³ § 10 om udvidelse eller ændring af husdyrbrug for mere end 15 dyreenheder.

Ejendommens beliggenhed

Staldene er beliggende i landzone med passende afstand til de omkringliggende beboelser i området.

Nærmeste nabo med landbrugspligt er Oensvej 44 (afstand ca. 130 m), mens nærmeste nabo uden landbrugspligt er Oensvej 46 (afstand ca. 135 m). Nærmeste samlede bebyggelse er beliggende i Bottrup i Hedensted Kommune (afstand ca. 1,5 km), og nærmeste byzone er Horsens (afstand ca. 976 km).

Horsens kommune har gennemgået de gældende afstandskrav i husdyrbrugsloven, og alle afstandskrav overholdes ved den ansøgte udvidelse.

Eventuelle gener fra produktionen i staldene (lugt, støj, fluer, transport m.v.)

Beregningerne i det elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgenekriterierne er overholdt. Dermed forventes ingen væsentlige lugtgener ved beboelser.

De generelle krav til støj forventes at være overholdt med den beskrevne indretning, og med baggrund i afstandene forventes der ikke at være støjgener ved de omkringboende. Ejendommen er omkranset af beplantning, og der forventes derfor ikke at være gener for de omkringboende i forhold til udendørs belysning.

Der ændres ikke på udkørselsveje i forbindelse med tilladelsen, idet de eksisterende veje skal anvendes. Da der kun sker en lille udvidelse af dyreholdet vil der kun være en ganske lille stigning i antallet af transportere med foder, husdyrgødning m.m.

Det er kommunens vurdering, at transport til og fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener.

Samlet vurderer Horsens kommune, med baggrund i de beskrevne tiltag, at udvidelsen ikke vil give væsentlige gener for de omkringboende.

² Bekendtgørelse nr. 853 af 30-6-2014

³ Lov nr. 1572 af 20-12-2006 med senere ændringer

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur ved anlægget

Ifølge ansøgningen kan den samlede ammoniakfordampning fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg på Oensvej 48 beregnes til ca. 1.081 kg kvælstof pr. år i ansøgt drift. Emissionen forøges dermed med 209 kg kvælstof pr. år i forhold til nudriften.

Der er fra anlægget minimum 157 meter til vandløb og natur (beskyttet sø vest for anlægget), der kan være følsom overfor ammoniakpåvirkning.

Omkring ejendommen er der registreret en del beskyttet natur, nærmeste naturområde er en § 3⁴ sø, der er beliggende ca. 157 meter vest for et opbevaringsanlæg. Omkring ejendommen findes flere mindre vandhuller, moser, enge og overdrev, der er registreret som § 3-beskyttede. Nærmeste § 7-naturtype, er et beskyttet hede/overdrev, som ligger ca. 4,7 km vest for staldanlæggene. Udvidelsen vurderes ikke at medføre en tilstandsændring i nogen af naturområderne.

BAT

For ansøgninger om husdyrproduktioner under 75 DE (§ 10 ansøgninger) er det som udgangspunkt tilstrækkeligt at husdyrproduktionen overholder de generelle bestemmelser i lovgivningen, herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen som fastsætter minimumskrav til indretning af stalde, kapacitet af gødningsopbevaringsanlæg, krav til opbevaring af gødning, ensilage, spildevand m.v., krav til indretning af afløb og til drift samt vedligeholdelse.

Horsens Kommune vurderer ikke, at der med denne ansøgning er særlige forhold, der gør det nødvendigt at kræve yderligere BAT tiltag.

Udbringningsarealer

Produktionen kræver et samlet harmoniareal på 30,5 ha. En lille del af husdyrgødningen afsættes på de 6,5 ha ejede arealer og resten afsættes på aftalearealer og fordeles hvert år mellem 3 aftagere på i alt 47,29 ha.

Alle udspretningsarealer afvander til Horsens Fjord.

Miljøstyrelsen har ikke udpeget fosforklasse på arealerne, idet de ikke er beliggende i et opland til et fosforoverbelastet Natura 2000-område. Miljøstyrelsen har ligeledes ikke udpeget nitratklasser på arealerne, idet de jf. Staten ikke er beliggende i et opland som afvander direkte til et kvælstofoverbelastet Natura 2000-område.

Ingen af aftalearealerne ligger i et indvindingsområde, der er registreret som nitratfølsomt.

Da ingen af udspretningsarealerne ligger i sårbare områder, er der således ikke krav om, at der skal udarbejdes § 16 godkendelser.

Der er ikke arealer beliggende i nabokommuner.

Naboorientering, partshøring samt offentlighedsprocedure

Der er foretaget en 3 ugers høring af naboer og øvrige parter, idet der kunne være forhold som burde inddrages i vurderingen, og som kommunen ikke var vidende om. Høringen blev sendt ud i perioden 26. februar til 19. marts 2015.

Som udgangspunkt for afgrænsning af høringen, er der anvendt en beregnet teoretisk konsekvensafstand, som skal anvendes, jf. afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet. For anlægget på Oensvej 48 er afstanden beregnet til ca. 235 meter (målt fra nærmeste stald).

⁴ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse nr. 951 af 3. juli 2013

Der kom ingen henvendelser i forbindelse med høringen.

Betingelser for tilladelsen

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles tilladelse til den ansøgte produktion i henhold til de gældende regler i husdyrbrugsloven⁵.

Tilladelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen (se skema og versionsnummer under afsnittet vedr. ejer og driftsforhold), samt de dertilhørende beregninger.

Godkendelsen er betinget af overholdelse af følgende vilkår:

Nr. Vilkår

1. Tilladelsen omfatter hele husdyrbruget på ejendommen Oensvej 48, 8700 Horsens, matr.nr. 7d, Hatting By, Hatting, drevet under CVR-nr. 32441483. Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i denne tilladelse.
2. Tilladelsen omfatter 310 orner, svarende til i alt 49,19 dyreenheder (DE) pr. år. Antal DE er beregnet efter reglerne i bekendtgørelse nr. 853 af 30. juni 2014 bilag 1.

Anlæg

3. Der kan indrettes stald med individuel opstaldning og fast gulv i en eksisterende halmlade på 350 m².
4. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag - Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 time	45
Alle dage	22-07	0,5 time	40
Spidsværdi	22-07	-	55

5. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i vilkår 4 er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer

6. Overfladevand fra omliggende arealer samt dræn- og tagvand fra bygningerne må ikke give anledning til forurening og gener i vandløb, søer m.v. Vandet må ikke indeholde foder- eller gødningsrester eller andre stoffer end hvad der er normalt forekommende i overflade- og drænvand.
7. Olieprodukter og kemikalier skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår fare for forurening af jord eller grundvand, f.eks. indendørs på et betongulv uden gulv afløb og med en tæt kant som sikrer tilbageholdelse af spild, og som mindst kan rumme indholdet af den største beholder.
8. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.
9. Ved virksomhedens ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Stalde, gyllebeholder, fortank, rørsystemer, gyllekanaler/ kummer m.v. skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, og bortskaffes efter gældende regler.
 - Alle olietanke skal tømmes
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativene
10. Hvis der sker uheld som medfører et væsentligt udslip af miljøfarlige stoffer, skal der ringes 112. Når der er foretaget de nødvendige afværgeforanstaltninger kontaktes Horsens Kommunes Natur- og Miljøafdeling telefonisk og orienteres om forureningen.

Egenkontrol

11. Ejeren af bedriften og eller den driftsansvarlige skal ved tilsyn kunne redegøre for og dokumentere, at vilkårene i denne godkendelse er overholdt.
12. Husdyrbruget skal føre egenkontrol med produktionens størrelse. Til dokumentation for produktionsomfang og om fodringen sker indenfor godkendelsens rammer, skal der på tilsynsmyndighedens forlangende og ved miljøtilsyn forevises opgørelser for solgte dyr/slagterifregninger og en årlig beregning af produktionen jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 1. Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år.

Arealer

13. Til ejendommen hører der 4,47 ha udspretningsareal. Der afsættes desuden husdyrgødning på 47,29 ha aftaleareal fordelt på 3 aftagere. Afsætningen skal kunne dokumenteres og dokumentation skal fremvises på forlangende.
14. Der må afsættes husdyrgødning til bedrifterne Oensvej 59, Hattingvej 71 og Præstemarksvej 65, alle 8700 Horsens med et samlet indhold på 4.208,8 kg N og 1.239,17 kg P pr. planår (1/8-31/7), svarende til 49,19 DE (beregnet efter reglerne i bekendtgørelse nr. 853 af 30. juni 2014, bilag 1). Husdyrgødningen må udsprede på arealerne vist på bilag 2. Dette dokumenteres med skema 1B for afsat organisk gødning i gødningsregnskabet. Gyldige kontrakter incl. kortbilag skal til enhver tid kunne fremskaffes.
15. Nye udspretningsarealer skal anmeldes til Horsens Kommune.

Tilladelsens gyldighed og behovet for supplerende tilladelser mv.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugsloven.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes før der er givet byggetilladelse fra kommunen. Kommunens tilladelse gælder for det konkrete projekt.

Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning. Dette gælder f.eks. ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold og staldanlæg.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne tilladelse. Enhver ændring skal der desuden anmeldes/ansøges om i kommunen.

Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt. Tilladelsen fritager ikke fra krav i anden lovgivning, f.eks. museumsloven, naturbeskyttelsesloven, vandforsyningsloven og byggelovgivningen.

I øvrigt henvises til, at landbruget er omfattet af en række andre miljøregler, bl.a.:

Affaldsbekendtgørelsen⁶. Kommunens regulativ for farligt affald, herunder krav om, at farligt affald til enhver tid transporteres/bortskaffes og håndteres i overensstemmelse med retningslinjerne beskrevet i det gældende regulativ. Kommunens regulativ for erhvervsaffald, herunder regler for håndtering og sortering samt pligten til at benytte en affaldstransportør, der er registreret ved kommunen.

Miljøbeskyttelseslovens⁷ bestemmelser, herunder f.eks. pligten til at afværge og forebygge følger af uheld eller driftsforstyrrelser, der medfører væsentlig forurening samt pligten til at informere kommunen herom.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse.

Klageberettigede er afgørelsens adressat, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt lokale foreninger, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Natur- og Miljøklagenævnet.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Horsens Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Horsens Kommune i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Horsens Kommune. Horsens Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

⁶ Bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 om affald.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010 om bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning for udnyttelse af afgørelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. husdyrbrugslovens § 81.

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt for domstolene inden 6 måneder efter afgørelsen er meddelt, jf. § 90 i husdyrbrugsloven.

Miljøteknisk Redegørelse

Indhold

1.	Indledning.....	10
2.	Placering, afstandskrav samt landskabelige værdier	11
3.	Gener fra anlægget: Lugt, støj støv, fluer, lys, affald mv.....	12
4.	Påvirkning af naturområder med ammoniak (anlæg)	14
5.	Påvirkning af naturområder med ammoniak (arealer)	18
6.	Påvirkning af overfladevand - nitrat (udbringningsarealer)	19
7.	Påvirkning af overfladevand - fosfor (udbringningsarealer)	22
8.	Påvirkning af grundvand (udbringningsarealer)	25
9.	Bedst tilgængelige teknik (BAT).....	25
10.	Resumé og konklusion.....	26
11.	Bilag 1. Høringsliste	27
12.	Bilag 2. Kort med ejendommens beliggenhed og aftalearealer	28

1. Indledning

Horsens Kommune har den 14. oktober 2014 modtaget en ansøgning vedrørende udvidelse af husdyrproduktionen på Oensvej 48, 8700 Horsens og CVR nr. 32441483.

Udvidelsen er omfattet af § 10 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (husdyrbrugsloven).

Der ansøges om følgende:

Produktionen udvides fra en produktion bestående af 250 orner svarende til 39,67 dyreenheder (DE) til 310 orner svarende til 49,19 DE, beregnet efter nugældende regler.

Udvidelsen foretages i eksisterende halmlade der er beliggende i tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen.

Arealet til udspredning af husdyrgødning udgør 4,47 ha ejet areal og 47,29 ha aftalearealer.

Til brug for kommunens vurdering er der indsendt beregninger, som er foretaget ved hjælp af www.husdyrgodkendelse.dk, skema ID 70149 (fiktivt skema).

Det er oplyst, at der ikke modtages husdyrgødning fra andre husdyrproduktioner og der afsættes ikke husdyrgødning til andre aftagere end oplyst i denne tilladelse.

Kortet herunder viser placeringen af ejendommen og dens udbringningsarealer.

Figur 1. Placering af anlæg (rød stjerne), ejede arealer (rød) og aftalearealer (blå)

2. Placering, afstandskrav samt landskabelige værdier

Husdyrbruget er beliggende i Horsens Kommune, ca. 300 m fra grænsen til Hedensted Kommune.

Placering og afstandskrav

Ejendommen ligger i landzone, med ca. 135 meter (målt fra den eksisterende stald) til nærmeste beboelse uden landbrugspligt (Oensvej 46, ejet af ansøger), der ligger syd for staldbygningerne.

Nærmeste nabo med landbrugspligt ligger ca. 130 meter nord for anlægget (Oensvej 44).

Nærmeste område, som er udlagt til boligområde er Oens, der er beliggende ca. 1.200 meter sydøst for ejendommens anlæg. Der er ca. 920 m til nærmeste byzone, Horsens.

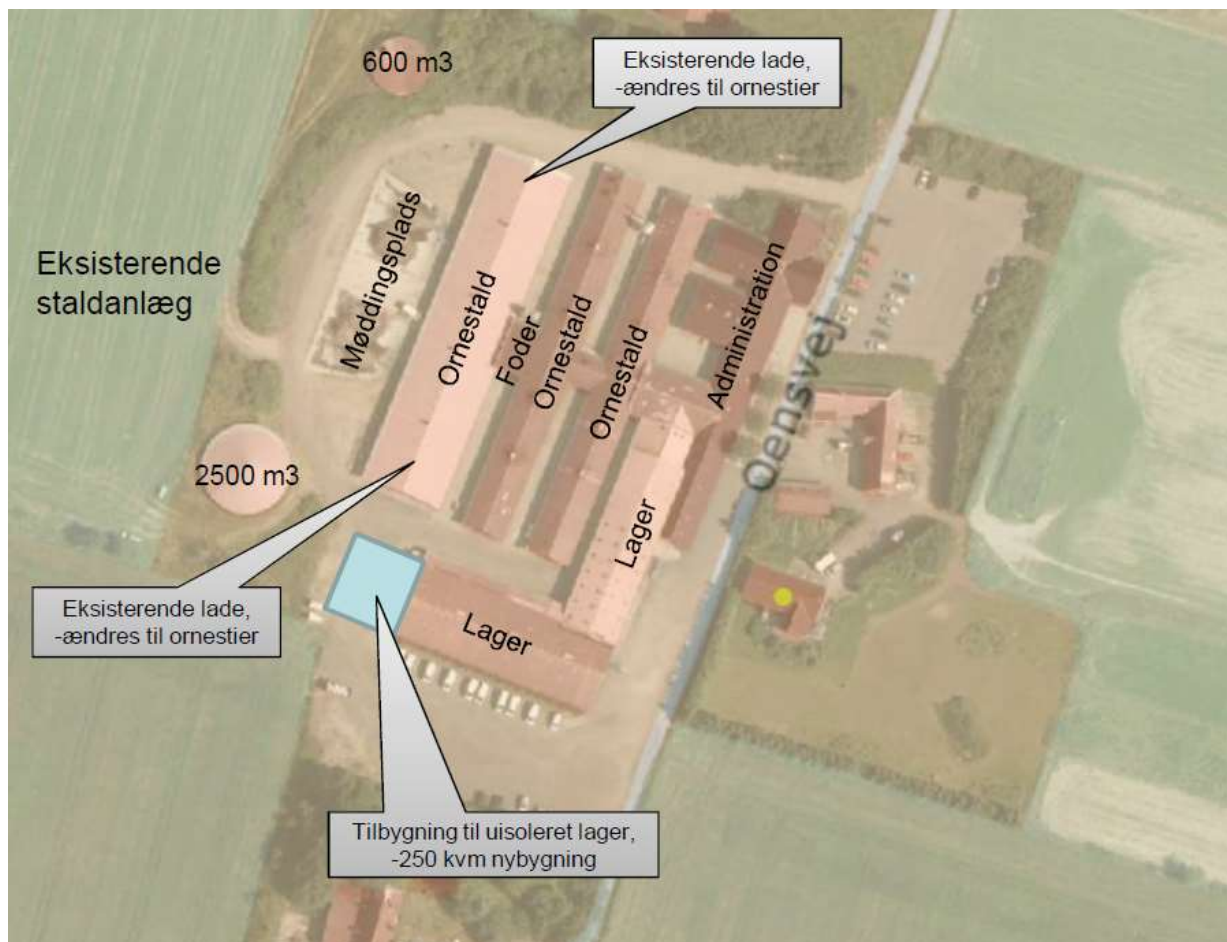
I henhold til § 8 i husdyrbrugsloven, må stalde og lignende samt gødningsopbevaringsanlæg ikke placeres indenfor nærmere angivne afstande til private vandboringer, vandværksboringer, vandløb (herunder dræn) og søer, offentlige veje, naboskel m.v.

I henhold til lovens § 6 må stalde og lignende samt gødningsopbevaringsanlæg ikke placeres indenfor 50 meters afstand fra nabobeboelse, byzone, sommerhusområde m.v.

Tabellen herunder viser de generelle afstandskrav som er gældende for anlægget.

Afstande fra nærmeste staldanlæg til lokalitet	Afstand fra anlægget	Lovkrav
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	75 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	> 50 m	50 m
Vandløb/dræn/søer	260 m	15 m
Offentlig vej/privat fællesvej	Ca. 40 m	15 m
Levnedsvirksomhed	> 25	25 m
Beboelse på samme ejendom	Ca. 40 m	15 m
Skel	Ca. 32 m	30 m
Nabobeboelse (beboelsesejendom i landzone)	Ca. 359 m	50 m
Samlet bebyggelse	Ca. 1.524 m	-
Byzone	Ca. 2.300 m	-

Produktionen overholder afstandskravene, og der er derfor ikke behov for at meddele dispensationer eller stille særlige vilkår.

Figur 2. Ejendommens indretning efter udvidelse

Der sker ingen udefra synlige ændringer på ejendommen og udvidelsen af dyreholdet er minimal. Ejendommen opfylder alle afstandskrav og er hensigtsmæssigt placeret i forhold til naboer mv.

Landskabelige værdier

Ejendommen Oensvej 48 ligger i et storbakket landskab, der ikke er registreret som et bevaringsværdigt landskab.

Der sker udelukkende indvendige ændringer i en bygning i forbindelse med udvidelsen af dyreholdet. Landskabet vurderes derfor ikke at blive påvirket af udvidelsen.

3. Gener fra anlægget: Lugt, støj støv, fluer, lys, affald mv.

Lugtemission fra anlægget

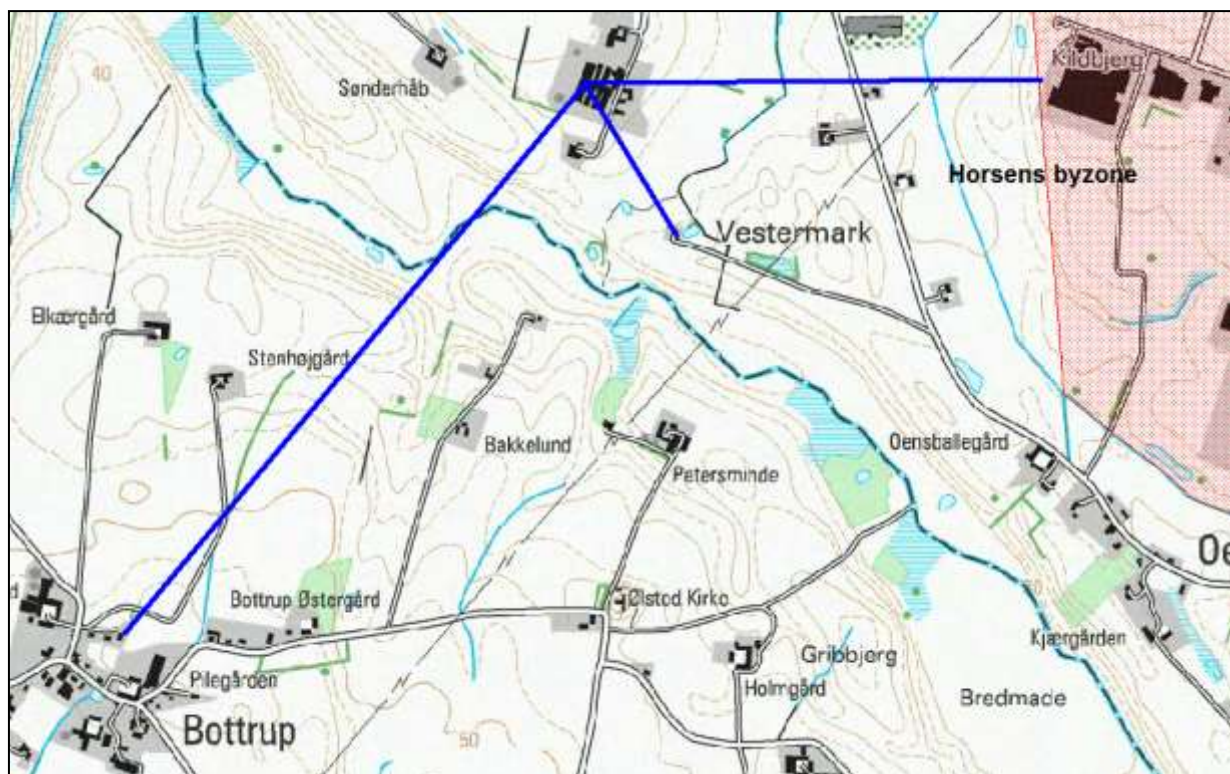
Der søges om en udvidelse til 310 orner som efter beregning i gældende husdyrgødningsbekendtgørelse udgør 49,19 DE.

I ansøgningsystemet er placeringen af hhv. nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone angivet. Derefter har husdyrgodkendelse.dk foretaget en opmåling af geneafstandene.

Lugtens udbredelse i nærområde afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr, staldsystem og husdyrbrugets placering i forhold til hyppigste vindretning. Der beregnes antal lugtenheder ud fra det gennemsnitlige kg dyr på stald på en varm sommerdag (maksimal belastning). Dette omregnes i det digitale ansøgningsystem til en geneafstand, indenfor hvilken der kan forventes væsentlige lugtgener

Afstanden fra lugtcentrum af svineproduktionen til nærmeste nabobeboelse i forhold til lugtgene (Oensvej 70) er ca. 359 m. Geneafstanden for enkeltbolig i landzone er beregnet til 63,97 m jf. den nye lugtvejledning (FMK-vejledningen giver lavere værdi.)

Der er ca. 975 m til byzone (Horsens), geneafstanden hertil er 202,29 m. Der er ca. 1524 m til nærmeste samlede bebyggelse (Bottrup) og geneafstanden hertil er 113,71 m.

Figur 3. Afstande til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone efter udvidelse

Beregning af forventet lugtemission viser, at det ikke kan forventes, at nabobeboelser vil opleve væsentlige lugtgene fra orneproduktionen, selvom den fremtidige lugtemission stiger som følge af udvidelsen. Det vurderes derfor at ændringen og udvidelsen ikke vil være til væsentlig gene for de omkringboende.

Der kan være lugtgene i forbindelse med omrøring af gyllen umiddelbart før udbringning, samt ved udbringning af gylle. Udbringningen vil dog være begrænset til få dage om året, og arbejdet foretages så vidt det er muligt indenfor normal arbejdstid. Ved udbringning af gylle tages der hensyn til naboer.

Støj støv, fluer, lys, affald mv.

Staldene er mekanisk ventileret. Afstand til nærmeste nabo er ca. 135 m. På baggrund af afstanden til naboerne vurderes det, at der ikke vil være væsentlige støjgener fra ejendommen.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der er ikke stillet særlige vilkår til rottebekæmpelse, idet dette reguleres af anden lovgivning.

I forbindelse med hold af dyr, der går i strøelse og håndtering af denne kan der opstå fluegener, hvorfor der er stillet vilkår om fluebekæmpelse, såfremt der skulle opstå gener ved

naboerne. Det vurderes samlet på baggrund af ovenstående og det stillede vilkår, at der ikke bør opstå gener fra fluer og skadedyr.

Der er ikke stillet særlige vilkår til opbevaring af animalsk affald, idet dette reguleres af anden lovgivning. Disse regler medfører bl.a. at animalsk affald, herunder døde dyr, skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt. Indtil afhentning skal de opbevares i container eller overdækket på en dertil indrettet afskærmet plads jf. bilag, hvor dyrene ikke er synlige fra vejen og således, at der ikke opstår uhygiejniske forhold.

De generelle krav vedr. støj som findes til virksomheder i landzone forventes at være overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det ikke at være nødvendigt med specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener. Der er dog stillet et standardvilkår vedrørende støj, som vil sikre, at såfremt der opstår støjgener, er det muligt at gribe ind.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter ved udbringning af gylle til markerne. Da udvidelsen af dyreholdet er meget lille forventes der kun en ubetydelig øgning af transporter til og fra ejendommen. Udvidelsen vurderes ikke at medføre væsentlige gener fra transport.

4. Påvirkning af naturområder med ammoniak (anlæg)

I dette afsnit redegøres for ammoniakemissionens påvirkning af naturområder.

Udgangspunktet for vurderingen af påvirkningen af ammoniakfølsomme naturområder er ammoniaktabet fra anlægget og den beregnede ammoniakdeposition på relevante naturområder.

Følgende fremgår af den digitale ansøgning.

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
ST-240486	SvSo03	802,86	900,43	-97,57	-12,15%	0,00	0,00	28,44	871,99
		995,54	1116,53	-120,99	-12,15%	0,00	0,00	35,26	1081,27
Sum	Nudrift	802,86	900,43	-97,57		0,00	0,00	28,44	871,99
	Ansågt	995,54	1116,53	-120,99		0,00	0,00	35,26	1081,27

Oversigt over naturpunkter

Navn	Kategori	Opretter	Kumulationen	Ruhed natur	Merdeposition [kgN]	Total deposition [kgN]
53 mose	3	Ansøger	Nul ejendomme	Mk	+0,1	0,6
53 Eng	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,1	0,4

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Husdyrloven yder en særlig beskyttelse af visse udvalgte kvælstoffølsomme naturtyper (de såkaldte § 7-områder), som opdeles i tre kategorier (se nedenfor). For hver kategori fastsætter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 et generelt beskyttelsesniveau, som gælder ved etablering, ændring eller udvidelse af et husdyrbrug, men ikke ved revurdering af en uændret husdyrproduktion. De tre kategorier defineres i de følgende

afsnit.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er defineret som habitatnatur, § 3-heder og § 3-overdrev, hvis disse ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder).

Hvis et husdyrbrug medfører kvælstofdeposition på kategori 1-natur, vil antallet af andre husdyrbrug, som ligger i nærheden af det følsomme naturområde, være afgørende for hvor stor kvælstofdeposition, som kan tillades. Det fremgår af tabellen herunder, hvordan kravet fastlægges. Kommunen **skal** stille krav om overholdelse af det derved fastlagte afskæringskriterium.

Antal husdyrbrug (foruden ejendommen)	Maksimal totaldeposition (kg N/ha/år)
Flere end ét	0,2
Netop ét	0,4
Ingen	0,7

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er lobeliesøer, højmoser, heder der er større end 10 ha samt overdrev der er større end 2,5 ha, hvis disse ligger udenfor Natura-2000. Kommunen **skal** stille krav om en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

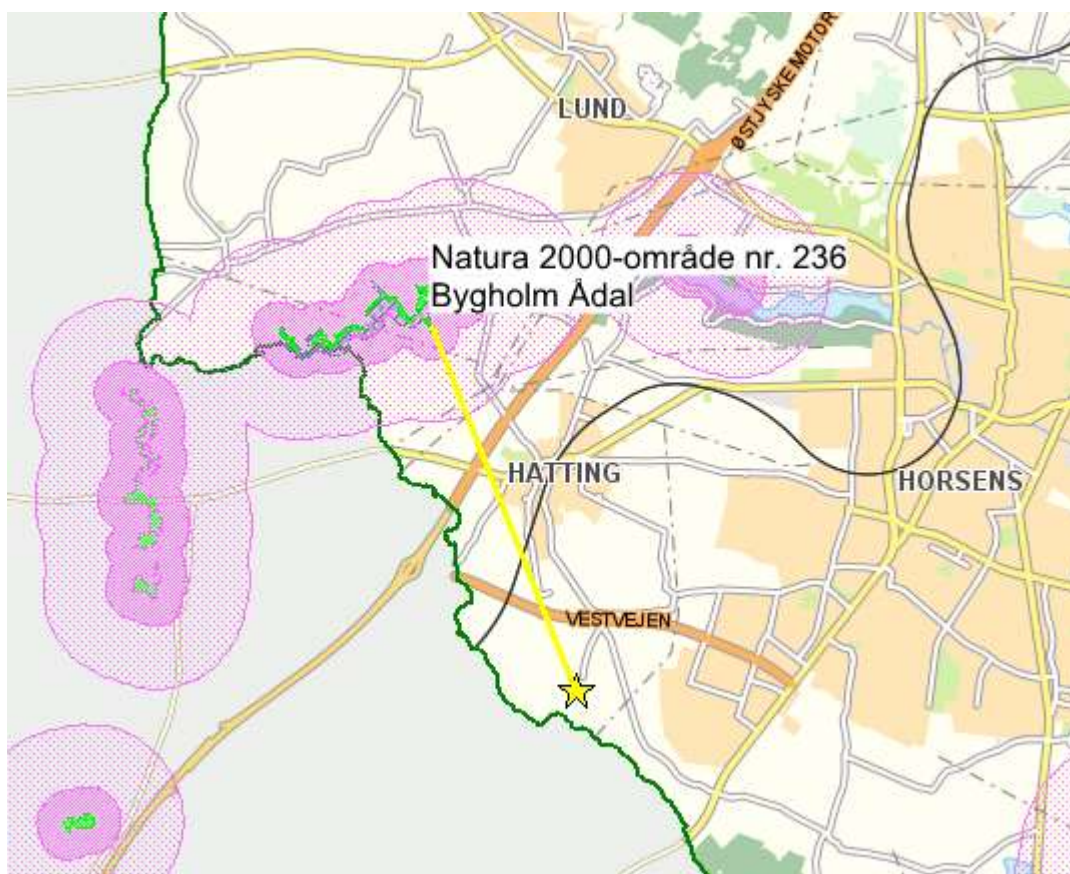
Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er defineret som ammoniakfølsom § 3-natur, der ikke er omfattet af de to foregående kategorier, samt ammoniakfølsomme skove. Kommunen **kan** i forbindelse med etablering, ændring eller udvidelse stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. I forbindelse med en revurdering, hvor depositionen per definition er uændret eller reduceret, kan der derfor ikke stilles krav i forhold til kategori 3-natur. Kravet om maksimalt 1,0 kg N/ha/år i merdeposition kan ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen lempes, men ikke skærpes.

I den følgende tabel opsummeres, hvor de nærmeste naturområder, i de tre kategorier er beliggende i forhold til ejendommen.

	Afstand	Beregnet totaldeposition (Kg N/ha/år)
Områder indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)		
Kvælstoffølsom habitatnatur (typerne fremgår af bilag 3)	> 4 km (Natura 2000-område nr. 236 Bygholm Ådal)	Ikke relevant pga. stor afstand og lille emission
§ 3-heder og -overdrev	> 4 km (Natura 2000-område nr. 236 Bygholm Ådal)	Ikke relevant pga. stor afstand og lille emission
Områder udenfor Natura 2000 (kategori 2-natur)		
Højmoser	> 5 km	Ikke relevant pga. stor afstand og lille emission
Lobeliesøer	> 5 km	Ikke relevant pga. stor afstand og lille emission
§ 3-heder større end 10 ha	> 5 km	

og § 3-overdrev større end 2,5 ha	> 4 km	Ikke relevant pga. stor afstand og lille emission
Områder udenfor Natura 2000 (kategori 3-natur)		
§ 3-hede	> 1 km	Ikke relevant pga. stor afstand og lille mer-emission
§ 3-mose	ca. 240 meter	0,6 kg N
§ 3-overdrev	> 1 km	Ikke relevant pga. stor afstand og lille mer-emission
Potentiel ammoniakfølsom skov	Ca. 750 meter	Ikke relevant pga. stor afstand og lille mer-emission

Nærmeste kategori 1- og 2-natur. FOT © GST.

Nærmeste kategori 3-områder, § 3-mose (lysegrøn stjerne) og potentielt ammoniakfølsom skov (mørkegrøn stjerne). FOT © GST.

Kommunens vurdering:

Husdyrhold påvirker de omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget. De følgende afsnit belyser konsekvenserne af husdyrproduktionen på Oensvej 48 for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter.

Den samlede ammoniakemission fra ejendommen er beregnet til 1.081,27 kg N/år.

Naturområder omfattet af husdyrloven - § 7-natur

Husdyrbruget ligger mere end 4 km fra nærmeste Natura 2000-område (Bygholm Ådal, nr. 236). Med ansøgningens beregnede, samlede ammoniaktab fra anlægget på ca. 1.081 kg N/ha/år vurderes der ikke at ske en beregningsmæssig afsætning af kvælstof, som overstiger 0,2 kg N/ha/år i Natura 2000-området. Afskæringskriteriet i forhold til kategori 1-natur er dermed overholdt uanset antallet af øvrige husdyrbrug, som belaster naturområdet med luftbåret kvælstof.

Da afstanden til nærmeste kategori 2-natur er ca. 4 km, vurderes afskæringskriteriet, som er en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år, også at være overholdt.

Kvælstofdepositionen på nærmeste kategori 3-natur (en mose som ligger ca. 240 meter vest for anlægget) er beregnet til 0,6 kg N og en merdeposition på 0,1 kg N. Det strengeste krav, som kan fastsættes efter husdyrloven er en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Dette niveau er dermed overholdt.

Det kan konkluderes at alle afskæringskriterier i forhold til § 7-natur vurderes at være overholdt,

Naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 men ikke husdyrlovens § 7

En § 3-beskyttet eng ligger ca. 260 meter øst for anlægget. Kvælstofdepositionen er beregnet til 0,4 kg N og en merdeposition på 0,1 kg N.

En belastning i denne størrelsesorden vurderes ikke at ville medføre en tilstandsændring i engen.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets⁸ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. Ifølge DCE, Aarhus Universitet er der registreret adskillige bilag IV-arter i lokalområdet. Det drejer sig om flere arter af padde og flagermus samt odde.

Horsens Kommune har ikke kendskab til forekomster af de nævnte bilag IV-arter i nærområdet omkring anlægget.

Kommunes samlede vurdering af effekter på beskyttede arter og naturområder

Med baggrund i ovenstående vurderes det samlet, at det at anlægget med dets ammoniakemission ikke vil forårsage en tilstandsændring i § 3-områder samt at afskæringskriterierne for § 7-natur er overholdt. På den baggrund vurderes der ikke at ville ske nogen målbar forringelse af habitater, herunder leve-/voksesteder for fredede eller truede arter.

Det vurderes yderligere, at bilag IV-arters yngle- og rastesteder ikke at ville påvirkes negativt samt at Natura 2000 områder og disses udpegningsgrundlag ikke vil blive påvirket væsentligt af produktionen.

5. Påvirkning af naturområder med ammoniak (arealer)

I dette afsnit gøres der rede for påvirkningen af ammoniakfølsomme naturområder som følge af ammoniakfordampning eller afstrømning fra udbringningen af husdyrgødning.

Kommunens vurdering

Horsens Kommune har foretaget en vurdering af, hvordan markdriften vil påvirke beskyttede arter og naturområder. Vurderingen forudsætter at generelle lovkrav herunder randzonenloven, vandløbslovens bræmme krav og husdyrgødningsbekendtgørelsens regler vedr. udbringning af husdyrgødning overholdes.

Markerne ligger vest og sydøst for Hatting. Der inddrages ikke nye arealer, som tidligere har været udyrkede eller ekstensivt dyrkede.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Udbringningsarealerne ligger mere end 3 km fra det nærmeste Natura 2000-område, Bygholm Ådal nr. 236. Horsens Kommune vurderer på baggrund af den store afstand at driften af arealerne ikke har en indflydelse på det internationale naturbeskyttelsesområde.

⁸ Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Kategori 1 og kategori 2

Afstanden mellem udbringningsarealer og kategori 1- og kategori 2-natur er mere end 3 km. Se derfor ovenstående afsnit om Natura 2000, for vurdering.

Kategori 3

Mark TE-10-1 afgrænses af et moseareal. Marken vurderes dog ikke at være et risikoareal i forhold til påvirkning af naturområdet. Der vurderes derfor ikke at være behov for at stille skærpede vilkår til driften af arealet. Vurderingen bygger især på at marken ikke er kraftigt skrånende mod naturområdet samt, at der ikke er tale om et specielt næringsstoffølsomt naturareal.

Naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men ikke af husdyrlovens § 7. Kommunen er jf. naturbeskyttelsesloven forpligtet til at tage vare på de beskyttede naturområder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, så de sikres imod en tilstandsændring. Udbringningsarealerne afgrænses flere steder af beskyttede naturområder, men ingen af markerne er markant skrånende mod meget næringsstoffølsomme naturarealer.

Udbringning af husdyrgødning vurderes ikke at ville medføre tilstandsændring i de § 3-beskyttede naturområder og der er derfor ikke behov for at stille vilkår.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Horsens Kommune har ikke kendskab til forekomster af nogen af bilag IV-arterne indenfor eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne. Det kan dog ikke udelukkes af flagermus, markfirben, spidssnudet frø eller stor vandsalamander raster eller yngler nær udbringningsarealerne.

Det vurderes at overholdelse af randzonenlovens generelle krav vil sikre potentielle levesteder for padder imod forringelse. Anvendelse af udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at ville medføre forringelser af tilstanden i vandhuller eller andre egnede yngle/rastelokaliteter og derfor vil de beskyttede arter af padder ikke skades af det ansøgte.

Da der ikke fældes levende hegn eller enlige træer vurderes markdriften ikke at ville påvirke arter af flagermus.

Samlet vurdering

Det er kommunens samlede vurdering, at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til naturbeskyttelsesinteresserne i området, herunder de internationalt beskyttede arter og naturområder.

6. Påvirkning af overfladevand - nitrat (udbringningsarealer)

Ud fra forskellige arealers forskellige evne til at reducere nitrat på det udvaskede kvælstofs vej fra marker til sårbare Natura 2000-vandområder har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der ikke vurderes at ske mere end en 75 %- reduktion. Disse områder er – afhængigt af reduktionsevne – kategoriseret i de såkaldte nitratklasser 1, 2 og 3.

For udbringningsarealer beliggende i områder med nitratklasse 1-3 skal der i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 være et lavere husdyrtryk, end de generelle harmoniregler giver mulighed for – eller anvende bestemte virkemidler, som mindsker kvælstof tabet.

Ingen af arealerne er beliggende i nitratklasser eller i vandopland med stigende dyretryk.

Der indgår i alt 4,47 ha ejet udspretningsareal og 47,29 ha aftaleareal, som ligger i oplandet til Horsens Fjord.

I henhold til Habitatbekendtgørelsen skal der foretages en vurdering af, om husdyrbruget i sig selv kan påvirke Natura 2000-vandområder væsentligt, og om husdyrbruget i sammenhæng med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-vandområder væsentligt.

Horsens Fjord

I den yderste del af Horsens Fjord (øst for en linje fra Brakør i nord til Borres Knob i syd) har staten udpeget habitatområde nr. 52 "Horsens Fjord, havet øst for og Endelave". Området indgår ligesom alle andre habitatområder i Natura 2000-netværket. I oplandet til dette område, er der jf. Miljøstyrelsens kortværk udlagt nitrat- og fosforklasser.

Udpegningsgrundlaget for området er pr. januar 2010:

1364 Gråsæl (*Halichoerus grypus*)

1365 Spættet sæl (*Phoca vitulina*)

1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand

1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe

1150 * Kystlaguner og strandsøer

1160 Større lavvandede bugter og vige

1170 Rev

1220 Flerårig vegetation på stenede strande

1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand

1330 Strandenge

2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)

3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålgær

3160 Brunvandede søer og vandhuller

Flere af ovennævnte marine naturtyper er karakteriseret ved artsrige bundfauna- og plantesamfund. Næringsstofftilførslen til fjorden er afgørende for produktionen af mikroskopiske alger, idet en tilledning af N og P resulterer i planktonalgeproduktion, med uklart vand til følge. Når vandet er uklart vil mindre mængder af lys nå bunden. Bundlevende/bundfæstede makroalger (tang) samt ålegræs påvirkes negativt når lysmængden ved bunden reduceres. En øget planktonalgeproduktion vil ligeledes øge risikoen for iltsvind samt styrken af eventuelle iltsvindsforekomster, hvilket har en meget skadelig effekt på bundlevende dyr.

For landbrugsarealer der afvander til Natura 2000- vandområder, stilles i husdyrloven krav om et lavere husdyrtryk pr. ha end de generelle harmoniregler ellers giver mulighed for. Kravet er fastsat ud fra kvælstofreduktionspotentialen i det konkrete opland samt en vurdering af recipientens sårbarhed overfor eutrofiering. Reguleringen af udvaskning af kvælstof til overfladevand sker gennem Miljøstyrelsens udpegede områder med reduceret kapacitet til nitratreduktion, bl.a. Horsens Yderfjord.

Horsens Kommune er forpligtet til at undersøge, om projektet, herunder nitratudvaskningen, kan have en skadesvirkning på naturtyper på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder.

Miljøstyrelsen har i 2010 udarbejdet en digital vejledning, som lægger et objektive kriterium til grund for vurderingen af, om det kan udelukkes, at et husdyrprojekt, når det overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande (nitratklasserne), kan have en skadesvirkning på et Natura 2000-vandområde som følge af nitratudvaskningen.

Kriteriet omfatter to dele. Afskæringskriteriets pkt. 1 omfatter en vurdering af, om det ansøgte i kumulation med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning.

Afskæringskriteriets pkt. 2A / 2B omfatter en vurdering af, om det ansøgte i sig selv vil kunne have en skadevirkning.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Når et projekt overholder begge afskæringskriterier nævnt ovenfor forudsættes det, at der ikke vil være en skadevirkning. Falder projektet for den ene eller den anden del (som beskrevet ovenfor) - eller begge dele skal kommunerne som udgangspunkt give afslag på det ansøgte projekt, jf. dog nedenstående. Afskæringskriterierne er jf. Natur og Miljøklagenævnet i overensstemmelse med habitatdirektivet, hvorfor Horsens Kommune har valgt at følge metoden i vejledningen.

Er antal dyreenheder (DE) således stigende i det aktuelle opland (inkl. det ansøgte), og beregninger viser, at det ansøgte herefter vil øge kvælstofudvaskningen, uanset, at den enkelte ansøgning overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande, vil det ansøgte medføre en øget udvaskning. Det vil i givet fald betyde, at det ansøgte i kumulation med andre husdyrbrug kan have en skadevirkning, og det ansøgte kan derfor ikke godkendes.

Ved opgørelsen af udviklingen af antal dyreenheder i et opland anvendes de landsdækkende data vedrørende den generelle udvikling i husdyrholdet sammenholdt med kommunernes egne oplysninger om ophørte husdyrbrug og de meddelte tilladelser/miljøgodkendelser, som stadig kan udnyttes inden for 2-3 års fristen.

Miljøstyrelsen udgiver årligt en samlet opgørelse af dyretrykket fordelt på 143 del-oplande i hele Danmark⁹. Opgørelsen viser udviklingen i antallet af husdyreenheder i de enkelte vandoplande for årene 2007 til og med 2014.

For oplandet til Horsens Fjord ses følgende: 2007 (37.531), 2008 (34.295), 2009 (32.844), 2010 (32.917), 2011 (32.795), 2012 (32.028), 2013 (32.984) og 2014 (30.344). Der har dermed været et gennemsnitligt årligt fald på 707 DE, eller 13,9 % fra 2007 til 2014. Idet antallet af producerede dyreenheder er reduceret siden 2007, vurderer Horsens Kommune, at pkt. 1 i afskæringskriteriet er opfyldt.

Kommunen skal herefter vurdere, om der er endnu uudnyttede godkendelser og tilladelser, som i praksis kan medføre at antallet af DE i oplandet reelt kan være stigende. En stigende

⁹ <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

tendens i oplandet til Horsens Inderfjord ville forudsætte, at der skulle være uudnyttede godkendelser og tilladelser svarende til mere end 4.600 DE. Horsens Kommune vurderer ikke, at det er sandsynligt, at der indenfor det samlede opland til Horsens Inderfjord er meddelt tilladelse og godkendelse til samlede udvidelser i den størrelsesorden.

Kommunen skal herefter opgøre, om der kan være bidrag fra andre kilder, som skal inddrages i vurderingen. Horsens Kommune har ikke kendskab til ændringer i andre kilder, som skulle medføre, at vurderingen ville være anderledes. Det er derfor Horsens Kommunes vurdering at pkt. 1 er opfyldt.

Ifølge baggrundsmateriale til Vandplanen (VP 1), Bilag 5, Fastlæggelse af referenceforhold og miljømål samt beregning af indsatsbehov for de marine områder, tilhører Horsens Fjord gruppen "fjorde og øvrige lukkede kystvande". Horsens Kommune vurderer derfor, at afskæringskriteriet for nitratudvaskning skal beregnes efter pkt. 2A og bidraget fra husdyrbruget altså være under 5 %. I forhold til pkt. 2A, skal kommunen foretage en vurdering af, om projektets kvælstofudvaskning udgør en væsentlig påvirkning af det delopland, som arealerne afvander til, set i forhold til den samlede kvælstofudvaskning til deloplandet. Kriteriet for om en udvaskning vurderes som væsentlig og dermed kan have en skadevirkning på overfladevandet er, at nitratudvaskningen skal være mindre end 5 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført.

Arealerne ligger alle i delvandopland nr. 127 "Horsens Inderfjord" jf. Vandplanen. Det samlede deloplandsareal er på 490,9 km². Det kan estimeres, at der årligt udvaskes ca. 936,5 tons N/år og dermed også beregnes at en udledning af kvælstof på 5 % (jf. miljøstyrelsens vejledning) vil svare til ca. 47 tons N/år. Dette er langt mere end de ca. 4 tons N, der ca. udsprede i alt fra den ansøgte produktion og dermed også langt mere end det der i alt udvaskes fra arealerne p.g.a. tilførsel af husdyr- og handelsgødning. Med baggrund i dette er det Horsens Kommunes vurdering, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af Horsens Fjord.

7. Påvirkning af overfladevand - fosfor (udbringningsarealer)

Det lovbestemte fastlagte beskyttelsesniveau af vandområder mod påvirkning af fosfor er rettet mod de oplande, der afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor. Det er Miljøstyrelsen, der har udpeget disse oplande. Indenfor disse områder, er der skærpede krav til tildelingen af fosfor på arealer bestående af drænet lerjord, drænedede eller detailgrøftede sandjorder samt på arealer, der er udpeget som lavbundsarealer med forhøjet risiko for tab af fosfor til vandmiljøet. På sådanne arealer skal der ifølge lovgivningen stilles krav til fosforoverskuddet, afhængig af de konkrete fosfortal¹⁰. Fosforoverskuddet vil tilføres jordpuljen og på sigt medvirke til, at jordens fosfortal vil stige. En sådan forøgelse af fosforindholdet i jordpuljen vil alt andet lige kunne medføre større risiko for tab af fosfor fra særligt sårbare arealer.

Arealerne ligger ikke i opland til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor.

De ejede arealer tilføres 72,18 kg P på 6,5 ha, det svarer til 14,6 kg P/ha/år. Det ansøgte S4 sædskifte, som er referencesædskiftet, frafører i gennemsnit 15,9 kg P/ha/år. Det resulterer i et fosforoverskud på – 1,3 kg P/ha/år. Da der ikke stilles krav til arealer i fosforklasse 0 er det generelle beskyttelsesniveau overholdt.

¹⁰ Fosforklasser omfatter drænet lerjorde med angivelse af jordens fosfortal eller lavbundsjarde, altså jorde, hvor der er risiko for fosforudvaskning. Der er i alt fire fosforklasser.

Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser, at med et dyretryk på 1,4 DE/ha tilføres de 47,29 ha aftalearealer ca. 1.735 kg fosfor, svarende til ca. 37 kg P/ha om året. Arealerne er JB 3 og 4.

De forskellige sædskifter for svin frafører fra 13,8 til 20,7 kg P/ha, hvilket i worst case scenarie vil resultere i et maksimalt fosforoverskud på ca. 23,2 kg P/ha. Da arealerne er beliggende i fosforklasse 0, stilles der ikke krav til fosforoverskuddet.

De miljømæssige aspekter omkring vandløb og søer bliver reguleret gennem Statens Vandplanlægning. Vandplanerne for 2009-2015 (VP1) blev endeligt godkendt i oktober 2014. Forslag til vandområdeplaner for 2015- 2021 er sendt i 6 måneders offentlig høring den 22. december 2014.

Påvirkning af vandløb

Mark nr. ST 1-0 og ST 2-0 ligger op til Melbæk vandløb og mark nr. ST 1-0 ligger desuden op til tilløb til Hatting Bæk, hvorfor der her kan være en forhøjet risiko for tab af fosfor til vandmiljøet. Begge vandløb er B3 målsatte. Den 1. september 2012 trådte Lov om randzoner¹¹ i kraft, og i medfør af loven, skal der efter nærmere regler være udlagt dyrknings-, sprøjte- og gødskningsfrie randzoner langs alle åbne vandløb og søer. Det fremgår af ansøgningens kortmateriale, at der er udlagt randzoner. Horsens Kommune vurderer, at de pågældende randzoner vil medvirke til at mindske risikoen for tab af fosfor til overfladevand

Påvirkning af Bygholm Sø i oplandet til Horsens Inderfjord

Alle udbringingsarealer afvander til Horsens Inderfjord og ligger ikke i et område, der af Miljøstyrelsen er udpeget som "opland til fosforfølsom Natura 2000-område", hvorfor arealerne kategoriseres som fosforklasse 0. Jævnfør godkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for fosforoverskud reguleres arealer med fosforklasse 0 alene af harmonireglerne.

Arealerne afvander til Bygholm sø. Miljøtilstanden for Bygholm sø er ifølge Statens forslag til Vandområdeplan 2015-2021¹² for området "moderat økologisk potentiale". Det foreløbige miljømål for Bygholm Sø er ifølge basisanalysen "godt økologisk potentiale". Den samlede fosforbelastning (2008-2012) er opgjort til 9.904 kg P/år. Med de allerede vedtagne tiltag forventes der i 2021 en belastning på 8.278 kg P/år. Målet om "godt økologisk potentiale" vurderes at kunne nås ved en belastning på 3.282 kg P/år. Der er således et indsatsbehov på 4.996 kg P/år for at nå målopfyldelse i 2021. Horsens Kommune vurderer derfor oplandet til Bygholm sø som værende opland til en sø, som er overbelastet med fosfor.

Ifølge Miljøstyrelsens WIKI-vejledning skal man i oplande til søer også have fokus på fosfor. Det skyldes, at søer generelt betragtes som mere fosforfølsomme end de marine områder.

Udover at tjekke om bedriftens arealer ligger i oplande til fosforfølsomme Natura 2000-områder, skal det tjekkes om bedriftens arealer ligger i oplande til fosforfølsomme søer. Hvis dette er tilfældet, tages der udgangspunkt i beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet i forhold til beskyttelsen af sådanne søer. Desuden stilles der eventuelle nødvendige krav om randzoner m.m. Citat fra WIKI-vejledningen:

<http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx>

Der vil ifølge Miljøstyrelsen, når arealer ligger i oplande til fosforfølsomme søer, som hovedregel gælde samme beskyttelsesniveau, som gælder i forhold til marine Natura 2000-områder med de samme fosforklasser osv.

¹¹ Lov nr. 591 af 14. juni 2011 om randzoner (med senere ændringer)

¹² Statens Vandplaner blev endelig vedtaget i december 2011, men er efterfølgende i december 2012 blevet hjemvist af Natur- og Miljøklagenævnet til fornyet behandling hos Naturstyrelsen. En ny plan er endnu ikke sendt i høring, men indtil den foreligger forudsættes det, at der ikke ændres ved ovenstående vurderinger

Som følge af ovenstående, vurderer Horsens Kommune, at når Miljøstyrelsen henviser til "beskyttelsesniveauet for sådanne søer", må der henvises til det beskyttelsesniveau, som kommunen efter en konkret vurdering, fastlægger ud fra den aktuelle tilstand og ud fra de mål der er opstillet i vandplanen, hvor der er risiko for manglende målopfyldelse på grund af bl.a. fosfor. Det vurderes heraf at arealer i oplandet til Bygholm sø, bør underlægges et beskyttelsesniveau tilsvarende det, som er gældende i forhold til marine Natura 2000-områder overbelastet med fosfor.

Kommunen har derfor undersøgt, om det ud fra reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er muligt at skærpe det generelle beskyttelsesniveau.

Det generelle beskyttelsesniveau for fosfor i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C, suppleres af en adgang for kommunen til at stille skærpede vilkår efter bekendtgørelsens § 11, stk. 2-4. Kriterierne for fastsættelse af skærpede vilkår vedrørende fosforoverskud fremgår i bekendtgørelsens bilag 4, afsnit 1:

"Nr. 1. Kriterier for fosforoverskud:

Vurderer kommunalbestyrelsen, at der skal stilles vilkår, der rækker ud over beskyttelsesniveauet for fosforoverskud, som angivet i bilag 3, anvendes et af følgende kriterier:

A. På andre drænede lerjorde med lavere fosfortal end forudsat i de pågældende fosforklasser, jf. bilag 3, som ligger i oplande til Natura 2000 vandområder, overbelastet med fosfor, stilles vilkår om maksimal fosforoverskud.

B. På drænede ikke-lerjorde stilles vilkår afhængig af fosfortallet, svarende til reglerne for drænede lerjorde, som ligger i oplande til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor.

I oplande til mindre sårbare Natura 2000 vandområder stilles vilkår svarende til de vilkår for oplande til Natura 2000-vandområde overbelastet med fosfor og omfattet af krav i henhold til fosforklasse 1, 2 eller 3."

Det vil sige, at på trods af WIKI-vejledningens tekst om, at der kan være behov for særlig beskyttelse af fosforfølsomme søer, samt kommunens vurdering af, at der i den konkrete sag er et særligt behov for at beskytte Bygholm sø, idet den er fosforfølsom, er der ikke i lovgivningen hjemmel til at stille skærpede vilkår i forhold til fosforoverskuddet på de arealer, som ligger i oplandet til den fosforfølsomme sø, når arealerne ligger udenfor et opland, der er betegnet som et fosforfølsomt Natura 2000-område.

Da der således ikke er hjemmel i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen til at stille skærpede vilkår for at hindre en mulig skadevirkning fra fosfortilførslen, må kommunen overveje om der kan/skal meddeles et afslag.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11 stk. 7 kan kommunen meddele afslag, hvis det vurderes, at der med det fastlagte beskyttelsesniveau, vil være en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Af Wiki vejledningen fremgår desuden følgende:

Hvis de generelle regler og de vilkår, kommunalbestyrelsen har mulighed for at stille ikke kan sikre, at husdyrbruget kan indrettes og drives på en sådan måde, at kravene i husdyrgodkendelseslovens § 19 kan opfyldes, skal kommunalbestyrelsen meddele afslag.

Bygholm Sø vurderes af kommunen, at være omfattet af lokale beskyttelsesinteresser. Som udgangspunkt vil kommunen derfor kunne meddele afslag, jf. § 11 stk. 7 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Imidlertid har Natur- og Miljøklagenævnet i en principiel afgørelse slået fast, at når et ansøgt projekt overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for fosfor, der følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C, og når der ikke er hjemmel i bekendtgørelsens bilag 4, afsnit 2 (nu 1), til at fastsætte skærpede vilkår, - så finder nævnet ikke, at der er grundlag for at fastsætte yderligere vilkår vedrørende fosforoverskuddet på udbringningsarealerne. Samtidig skriver klagenævnet i senere afgørelser, at denne praksis "gør op med reguleringen af fosforoverskuddet i sager efter husdyrbruglovens §§ 11, 12 og 16". Klagenævnets afgørelser er at sidestille med gældende lov, og er derfor bindende for kommunen.

Horsens Kommune må derfor konkludere, at med den nugældende lovgivning, beskyttes de fosforfølsomme søer, som ligger udenfor oplande til fosforbelastede Natura 2000 vandområder, udelukkende af harmonireglerne, ligesom der ikke er mulighed for at stille skærpede vilkår og at der, med Natur- og Miljøklagenævnets praksis vedr. fosforoverskud på udbringningsarealer, ej heller er baggrund for at meddele afslag pga. risiko for fosforudvaskning fra udbringningsarealerne.

8. Påvirkning af grundvand (udbringningsarealer)

Ingen af arealerne ligger i nitratfølsomt indvindingsområde.

Ifølge husdyrloven skal der ved tilladelse til husdyrbrug tages særligt hensyn til arealer der er udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder.

Da ingen af arealerne ligger indenfor et nitratfølsomt indvindingsområde eller i et område, hvor der er udarbejdet en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, udløser anvendelsen af arealerne ikke behov for, at der stilles vilkår i forhold til nitratudvaskning til grundvandet.

9. Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Anlægget

BAT princippet er en forpligtigelse til at vælge den mest moderne teknologi som, set ud fra en helhedsvurdering, forebygger og begrænser virksomhedens forurening mest muligt. Ved vurderingen skal der først og fremmest lægges vægt på, hvad der kan opnås, i hvilket omfang det er påkrævet at anvende rensningsforanstaltninger, og om der er behov for yderligere foranstaltninger for at begrænse forureningen.

For ansøgninger om husdyrproduktioner under 75 DE (§ 10 ansøgninger) er det som udgangspunkt tilstrækkeligt at husdyrproduktionen overholder de generelle bestemmelser i lovgivningen, herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen som fastsætter minimumskrav til indretning af stalde, kapacitet af gødningsopbevaringsanlæg, krav til opbevaring af gødning, ensilage, spildevand m.v., krav til indretning af afløb og til drift samt vedligeholdelse.

Horsens Kommune vurderer, at når det gælder kravet om anvendelse af BAT for husdyrbrug, der søger en tilladelse efter § 10 i husdyrbrugsloven, er udgangspunktet, at den generelle regulering er tilstrækkelig, når der ikke er særlige forhold, der taler for yderligere BAT tiltag.

Horsens Kommune vurderer ikke, at der med denne ansøgning er særlige forhold, der gør det nødvendigt at kræve yderligere BAT tiltag.

10. Resumé og konklusion

Der er foretaget en vurdering af ansøgt ændring og udvidelse af husdyrholdet fra 250 orner svarende til 39,67 DE til 310 orner svarende til 49,19 DE.

Udvidelsen kræver tilladelse efter § 10 i husdyrbrugsloven.

På baggrund af miljøvurderingen og de foreslåede vilkår er det kommunens vurdering, at det ansøgte vil kunne gennemføres i overensstemmelse med reglerne i husdyrbrugsloven.

Det vurderes dermed at den ansøgte tilladelse kan meddeles.

10. Bilag 1. Høringsliste

Denne afgørelse er sendt med digital post til følgende:

Ansøger:

Hatting KS, Oensvej 48, 8700 Horsens, CVR nr. 32441483

Aftagere af husdyrgødning

Steen Hermansen, Enggården, Oensvej 59, 8700 Horsens, CVR nr. 32046185

Torben Ejlersen, Hattingvej 71, 8700 Horsens, CVR nr. 20912871

Jens Ellegård Jensen, Præstemarksvej 65, 8700 Horsens, CVR nr. 88371119

Konsulent:

Svinerådgivningen/Heidi Birch Wentzlau, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, CVR nr. 25399781

Organisationer:

Danmarks Naturfredningsforening, CVR nr. 60804214

Danmarks Fiskeriforening, CVR nr. 17915746

Danmarks Sportsfiskerforbunds hovedpostkasse, CVR. nr. 37099015

Dansk Ornitologisk Forening hovedafdeling, CVR. nr. 54752415

Det økologiske Råd, CVR. nr. 15428376

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Nord, CVR. nr. 12070918

Ferskvandsfiskerforeningen for Danmark, CVR. nr. 25145615

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, CVR. nr. 31445418

Forbrugerrådet, CVR. nr. 63870528

Følgende er orienteret via elektronisk post:

Ansøger:

Hatting KS, Oensvej 48, 8700 Horsens jr@hatting-as.dk

Konsulent:

Heidi Birch Wentzlau hbw@sraad.dk

Organisationer

Danmarks Naturfredningsforening lokalkomite: dnhorsens-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbunds miljøkoordinator: jka@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening lokalafdeling.: horsens@dof.dk

11. Bilag 2. Kort med ejendommens beliggenhed samt ejede (rød signatur) og aftalearealer (blå signatur)

